

Endvidere medfører § 59, stk. 2, en lovfæstelse af adgangen til at gøre indgreb i de særlige tilfælde, hvor indgrebet sker for at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen.

Rådets flertal forudsætter i den forbindelse i lighed med arbejdsgruppen, at begrænsninger i retten til at kontakte medierne alene gennemføres, når hensynene i bestemmelsen med afgørende vægt taler for en sådan begrænsning.

Efter flertallets opfattelse må den pågældende bestemmelse anses for forenelig med grundlovens § 77 og artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om ytringsfrihed. Flertallet lægger i den forbindelse bl.a. vægt på en udtalelse offentliggjort i Folketingets Ombudsmands beretning for 1995, s. 170 ff. I den sag, som ombudsmandens udtalelse bygger på, havde en advokat klaget over, at Direktoratet for Kriminalforsorgen under henvisning til hensynet til retsfølelsen havde afslået at give en tv-station tilladelse til at interviewe en indsat i fængslet. Advokaten mente bl.a., at det var ulovligt at lægge vægt på dette hensyn, og at afgørelsen var i strid med ytringsfriheden efter artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og eventuelt grundlovens § 77. Ombudsmanden udtalte, at det ikke var ulovligt at lægge vægt på hensynet til retsfølelsen, og at afgørelsen ikke var i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 eller grundlovens § 77.

§ 59, stk. 2, medfører i øvrigt, at der ikke kan fastsættes begrænsninger i den indsatte adgang til medierne for at beskytte den indsatte selv. Forslaget afviser herved både fra arbejdsgruppens lovudkast og de nugældende regler, jf. § 4, stk. 2, i cirkulæret om offentlighedens adgang til kriminalforsorgens anstalter og arresthusene. Baggrunden for forslaget er, at der i medieansvarsloven er optaget bestemmelser om pressetik, der bl.a. indebærer, at Pressenævnet overvåger, om massemediernes indhold og handlemåde er i overensstemmelse med god presseskik, jf. lovens § 34 og § 43, stk. 1, nr. 1.

Et mindretal af Straffelovrådets medlemmer (2 medlemmer) kan ikke tilslutte sig flertallets forslag til formulering af § 59, stk. 2, hvorefter en indsat ret til at udtale sig til medierne i institutionen kan begrænses »for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelser«, eller såfremt udtalelsen formodes eventuelt at komme til at indeholde »en åbenbar krænkelse af retsfølelsen«. Bestemmelsen er baseret på en forudgående vurdering af de udtalelser, der muligvis vil blive fremsat, og som sådan i tvivlsom overensstemmelse med grundlovens censurbestemmelse. Den sidstnævnte begrænsnings overensstemmelse med Den Europæi-

ske Menneskerettighedskonventions artikel 10 er tvivlsom, jf. herved bl.a., at udtalelser, som vil »offend, shock or disturb«, er beskyttede af denne. Og i den af § 59 regulerede situation er der ydermere tale om, at fængslets ledelse antager, at sådanne udtalelser kan fremkomme.

Efter mindretallets opfattelse er henvisningen til retsfølelsen sprogligt for lidt præcis i betragtning af, at den skal danne grundlag for begrænsninger i en af de mest fundamentale menneskerettigheder.

Den er ydermere problematisk, fordi dens anvendelse i praksis - til trods for formuleringen - næppe vil blive baseret på en vurdering af den indsatte, men på fængslets opfattelse af det pågældende medies almindelige omdømme (seriøst medie eller uansvarligt og sensationspræget).

Begrænsningen er unødvendig, idet alle de rimelige begrænsninger allerede er omfattet af de øvrige led i udkastets § 59, stk. 2, samt af de materielle straffebestemmelser (specielt straffelovens regler om freds- og ærekrænkelser). I den forbindelse må det fremhæves, at § 59, stk. 1, også efter mindretallets opfattelse alene omfatter de medier, der er omfattet af medieansvarsloven. Det betyder bl.a., at det interviewende og formidlende medie ud over at være undergivet den almindelige straffelovgivning også omfattes af de pressetiske regler og det særlige sanktionssystem, der gælder på dette område.

5.7.6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan af de af Straffelovrådets flertal anførte grunde tiltræde flertallets udkast til bestemmelse om de indsatte adgang til at kontakte medierne. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. § 59.

5.8. Indgreb over for den indsatte

5.8.1. Undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum

5.8.1.1. Gældende ret

Efter fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, kan de indsatte undergives visitation, foretaget af institutionens funktionærer. Ved visitation forstås en nøje undersøgelse af, hvilke effekter den pågældende har i sin besiddelse i opholdsrummet eller på sin person. Visitation kan foretages i det omfang, det er nødvendigt af sikkerhedshensyn og til kontrol med, at ordensbestemmelser og andre regler overholdes.

Nærmere regler om visitation er i medfør af fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 2, fastsat i Justitsministeriets cirkulære nr. 215 af 15. december